

Tampereen kaupunki
Lupapiste

Lausuntopyyntönnö 7.4.2025

TAMPERE, II, FRENCKELLINAUKIO 1 (837-102-9903-0), FRENCKELLIN KONTTORIN
TERASSIN SEKÄ AIDAN RAKENTAMINEN, POIKKEAMISLUPAHAKEMUS

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta poikkeamislupahakemuksesta. Tampereen ydinkeskustassa, Keskustorin itälaidalla sijaitsevan Frenckellin paperitehtaan entisen konttorin ja isännöitsijän asuintalon itäpuolelle halutaan rakentaa terassialue, joka ulottuisi tontinrajan yli kaupungin puistoalueelle. Alueellinen vastuumuseo toteaa asiassa seuraavaa.

Hankkeen suunnitelmia on kommentoitu aiemmin Pirkanmaan maakuntamuseon lausunnossa dnro 468/2024 ja arkeologian osalta lisäksi sähköpostilausunnossa dnro 867/2024 sekä käsitelty useita kertoja Tampereen kaupungin poikkeamislupatyöryhmässä. Suunnitelmia on ohjattu maltillisemmiksi ja paremmin alueen ilmeeseen ja merkittäviin kulttuurihistoriallisiin arvoihin sopivaksi. Suunnitelmat ovat kehittyneet huomattavasti luonnosvaiheissa esitetyistä. Myönteisiä muutoksia ovat olleen mm. aidatun, tasatun ja päällystetyn alueen pienentyminen, aitatyyppin vaihdos vähemmän peittäväksi, keveäksi metallipinna-aidaksi ja puuston huomioiminen.

Kaupunkikuvan ja rakennetun ympäristön arvojen osalta suunnitelma on nyt hyväksyttävissä, sillä muutokset on sovitettu pääosin onnistuneesti historialliseen ympäristöön, terassirakenteet eivät vaikuttaisi merkittävästi estävän näkymiä, peittävän rakennuksia tai katkaisevan näköyhteyttä entisen konttorin ja siihen kiinteästi liittyneiden Frenckellin tehdasrakennusten välillä.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toistaa, että hankkeen suunnittelualueen eteläosassa sijaitsee asemakaavassa sm-6-osa-aluevarauksella osoitettu mahdollinen muinaisjäännös *Frenckellin paperitehdas 2* (muinaisjäännöstunnus 1000044821). Kaavamerkinnän selitys ja määräys ovat *Alueen osa, jolla sijaitsee todennäköisiä osia muinaisjäännöksestä. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta*. Alueelta saat-
taa löytyä vuosina 1783-1928 toimineeseen paperitehtaaseen liittyviä maanalaisia rakenteita.

Suunnitelman mukaan terassin itäreunalle rakennetaan N-S-suuntainen metalliaita, joka kulkee myös sm-6-alueen läpi. Mikäli tämä vaatii maan kaivamista ja kaivaminen ulottuu yli 0,5 m syvyyteen, tulee työt suorittaa sm-6-alueen osalta arkeologin valvonnassa. Jos valvonnan yhteydessä löytyy merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, kaivutyö keskeytetään, paikalla tehdään tarvittavat arkeologiset dokumentointitoimenpiteet ja arvioidaan jatkotutkimusten tai suunnitelmamuutosten tarve (Muinaismuistolaki 14 §).

Arkeologisissa tutkimuksissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Valvonnan tekijän tulee toimittaa tutkimusraportti digitaalisena arvioitavaksi Pirkanmaan maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi). Hyväksytty raportti tallennetaan Museoviraston sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta. Tämä lausunto on liitettävä mahdolliseen valvontaa koskevaan tarjouspyyntöön.

Pirkanmaan maakuntamuseo pitää poikkeamisluvan myöntämistä mahdollisena edellä mainituin ehdoin.

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Vadim Adel

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto; Pirkanmaan liitto

VA/mh/va

Tampereen kaupunki
PL 487
33101 TAMPERE

Viite : lausuntopyyntö 7.4.2025

**Poikkeaminen, Frenckellipuistoon puistoon rakennettava / sijoitettava terassi,
Frenckellinaukio 1, 837-102-9903-0, Tampere**

Tampereen kaupunki on pyytänyt ELY-keskukselta lausuntoa otsikon mukaisesta poikkeamislupahakemuksesta. Tarkoituksena on sijoittaa terassi Frenckellin konttorirakennuksen pihalle siten, että se osittain ulottuisi asemakaavassa puistoksi merkityn alueen puolelle.

Frenckellin alue on osa valtakunnallisesti merkittävää Tammerkosken teollisuusmaiseman rakennettua kulttuuriympäristöä. Asia sisältyy rakentamislain mukaiseen ELY-keskuksen valvontatehtävään.

Hakemuksessa on esitetty, että tavoitteena on elävöittää Frenckellin ja Laikun aluetta sekä lisätä puiston turvallisuutta luomalla valvotun, rauhallisen, valoisan ja viihtyisän ympäristön. ELY-keskus pitää tätä tavoitetta hyvänä. Frenckellin konttorin puistolle on asemakaavaan liittyvän puistohistoriallisen selvityksen (FCG Finnish Consulting Group Oy, 2021) näkökulmasta ominaista pitkä säilyneisyys puutarhamaisena alueena. ELY-keskus katsoo, että puustoa vaaliva hienovarainen terassisuunnitelma on rakennetun kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Hakemusaineistossa todetaan, että uusien valaisimien, kalusteiden, ruukkujen ja varusteiden värikytset ja mallit yhteensovitetään rakennuksen ja viereisen puiston olemassa olevien varusteiden ja valaisimien värin mukaan, historiaa kunnioittaen. ELY-keskus kiinnittää erityistä huomiota metalliaidan tyyliin. Rakentamisluvan yhteydessä on tarpeen esittää tarkemmat suunnitelmat aidan ulkonäöstä ja kuulla Pirkanmaan maakuntamuseota.

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen rakennetun ympäristön yksikössä. Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Mari Seppä ja ratkaissut ylitarkastaja Esa Hoffrén. Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

JAKELU

Tampereen kaupunki

TIEDOKSI

Pirkanmaan maakuntamuseo

Tämä asiakirja PIRELY/3905/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/3905/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Seppä Mari 06.05.2025 10:48

Ratkaisija Hoffren Esa 06.05.2025 10:49

Lausunto

Frenckellinaukio 1

Asiointikunta Tampere	Hakemuksen vaihe Hakemus jätetty
Kiinteistötunnus 837-102-9903-0	Hakemus jätetty 04.04.2025
Asiointitunnus LP-837-2025-01773	Käsittelijä Kinos Merja
Hankkeen osoite Frenckellinaukio 1	Hakija M/K Tampere XII Oy
Toimenpiteet Poikkeamisen hakeminen	

Lausunto

Lausunnon pyyntöpäivä 14.04.2025	Kuvaus Viheralueet
Lausunnon antopäivä 17.04.2025	Lausunnon antaja Viheralueet ja hulevedet
Lausuntoteksti Viheralueet ja hulevedet puoltaa terassisuunnitelmaa ehdolla, että aidan väriksi muutetaan sävy RAL7021, joka on kaupungin historiallisten puistojen kalusteiden ja varusteiden värisävy.	
Lausuntotieto ehdollinen	Liitteet 0 kpl

Lausunto

Frenckellinaukio 1

Asiointikunta Tampere	Hakemuksen vaihe Hakemus jätetty
Kiinteistötunnus 837-102-9903-0	Hakemus jätetty 04.04.2025
Asiointitunnus LP-837-2025-01773	Käsittelijä Kinos Merja
Hankkeen osoite Frenckellinaukio 1	Hakija M/K Tampere XII Oy
Toimenpiteet Poikkeamisen hakeminen	

Lausunto

Lausunnon pyyntöpäivä 07.04.2025	Kuvaus Pelastuslaitos
Lausunnon antopäivä 09.04.2025	Lausunnon antaja Pirkanmaan pelastuslaitos
Lausuntoteksti LAUSUNNON ANTAJA: Johtava palotarkastaja Tapio Stén PELASTUSVIRANOMAISELLE ESITETTÄVÄT ERITYISSUUNNITELMAT/SELVITYKSET: - RAKENNUSLUPAPIIRUSTUKSISSA HAVAITUT PUUTTEET: Jäteastioiden etäisyys rakennuksesta saa olla 4metriä, jos kyseessä on	

- yksittäinen, enintään 600 litran jäteastiat tai
- metalliset, kannella varustetut jäteastiat (ei koske jätepuristinta) tai
- syväkeräysastiat. Lukittavalla kannella varustettu astia voidaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella hyväksyä asennettavaksi lähemmäksikin, ei kuitenkaan alle 2 m:n etäisyydelle suojattavasta kohteesta.

Jäteastiaryhmien etäisyyden rakennuksesta tulee olla vähintään 6 metriä.

Palon leviämistä jäteastioista rakennukseen voidaan vaihtoehtoisesti rajoittaa palo-osastoivalla rakenteella, suojaverhouksella tai palamattomalla jäteastiasuojalla.

Palonkestoaikavaatimus on yleensä EI30 jätepisteestä alkavaa paloa vastaan.

Kohteeseen on pyydetävä pelastusviranomaisen tarkastus ennen rakennusvalvonnan osittaista loppukatselmusta. Pelastusviranomaisen tarkastus tilataan vähintään kaksi viikkoa ennen haluttua ajankohtaa sähköpostitse osoitteesta:

tarkastukset.pi@pelastustoimi.fi

Lausuntotieto	Liitteet
ehdollinen	0 kpl